

Jurgis Baltrušaitis jaunesnysis, pirmasis objektyvus Pietų Kaukazo meno paveldo tyrinėtojas

Santrauka

Po ideologinės poliarizacijos, kurią sukėlė stipriai orientuoti Josefo Strzygowskio ir Giovannio Rivoira požiūriai, Jurgis Baltrušaitis buvo vienas pirmųjų Vakarų mokslininkų, XX a. 3 ir 4 dešimtmetyje tyrinėjusių Armėnijos ir Gruzijos meną be ideologinio apriorinio nusistatymo. Vienintelis jo tikslas, kurio siekė kartu su vadovu Henri Focillonu, buvo mokslinis:

geriau pažinti tariamus Vakarų Europos viduramžių Artimųjų Rytų šaltinius. Jurgio Baltrušaičio šioje srityje atlikti tyrimai yra originalūs, novatoriški ir, svarbiausia, ideologiškai objektyvūs. Vis dėlto jie lieka mažai žinomi, galbūt dėl neigiamos grynai formalaus komparatyvizmo nuostatos. Iš tikrųjų jie atveria kelius, kurie ir šiandien nusipelno dėmesio.

Esminiai žodžiai: Jurgis Baltrušaitis, Pietų Kaukazo menas, armėnų ir kartvelų viduramžių menas; objektyvus požiūris ir ideologinis požiūris meno istorijoje; formalizmas meno istorijoje; formalusis komparatyvizmas meno istorijoje